

Betalingsformidlingskonferansen 2019

Konkurransedirektør Lars Sjørgard

15. november 2019

15.11.2019

Finans Norge konferanse

Kort om Konkurransetilsynet

- Knapt 110 ansatte og lokalisert i Bergen
- Jobber for å sikre velfungerende markeder
- Håndhever konkurranseloven (og EØS-lovgivningen)
  - § 10 Ulovlig samarbeid
  - § 11 Misbruk av dominerende stilling
  - §16 Inngrep mot foretakssammenslutninger
- Noen aktuelle saker:
  - 2015: Nets kjøper Kortaccept
  - 2017: Vipps overtar Sparebank 1 Mobilbetaling
  - 2018: Vipps, BankAxept og BankID slår seg sammen.
  - 2019: Mastercard kjøper deler av Nets

Utviklingstrekk i markedet

- Marked i omveltning
  - Ny teknologi
  - Regulering: PSD2
- Forbrukerne har fått flere valg
- Det er blitt lettere å betale
  - Fordel for både brukersteder og forbrukere
- Viktig at ingen aktører legger hindringer i veien
  - Tilgang til viktige innsatsfaktorer var et tema både i Trustly-saken og i Vipps-saken
  - Konkurransereglene setter grenser for bl.a. samarbeid
- Viktig at effektive systemer utvikles og opprettholdes
  - BankAxept er et eksempel på et system som har gjort kortbetaling i Norge mer effektivt

Teknologigigantene etablerer seg

- Google, Apple og Facebook har lansert egne betalingsløsninger.
- Opptatt av å samle inn brukerdata, ikke betaling i seg selv?
- Viktig at kundene får velge fritt...
- ... og store teknologiselskapene ikke misbruker sin stilling
- Konkurransemyndigheter har større fokus på betydningen av data i behandlingen av saker
- Google-sakene i EU/EØS
  - Tre saker med bøter på til sammen 77 MRD NOK
- Apples oppkjøp av Shazam (musikkjenkjenning)
  - Behandlet av Kommisjonen
  - Ikke konkurrenter, men Kommisjonen vurderte likevel om
    - Apple fikk mulighet for unik bruk av Shazams data
    - Konkurrenter til Shazam kunne bli utestengt fra markedet

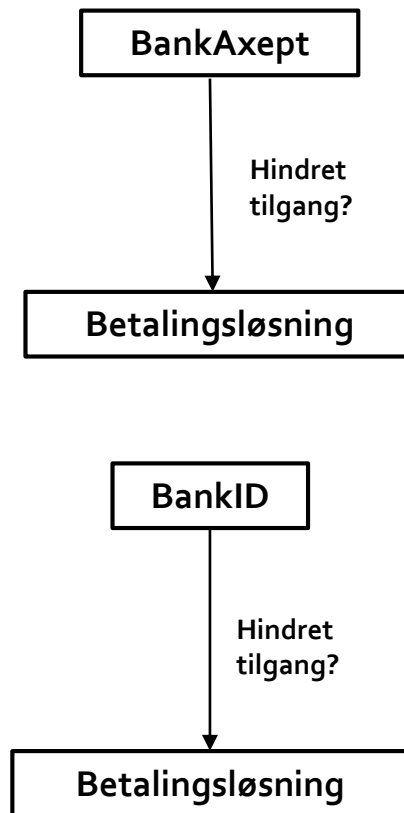
Vipps-saken

- Foretakssammenslutning mellom Vipps, BankAxept og BankID meldt i januar 2018
- Vertikal foretakssammenslutning
  - Konkurransbekymring mindre sannsynlig
  - En eventuell konkurransbekymring handler eventuelt om **utestengelse**
    - I dette tilfellet: innsatsfaktorutestengelse
- Bekymret for betalingsløsninger sin tilgang til BankAxept og BankID:
  - Mulighet og insentiv til å hindre konkurrenter tilgang til BankAxept og/eller BankID?
  - Ikke nødvendig at konkurrenter må forlate markedet helt for at konkurransen skades

Vipps-saken (forts.)

- Konkurransetilsynet vurderte at:
  - Både BankAxept og BankID var **viktige** innsatsfaktorer
  - Både BankAxept og BankID hadde **markeds**makt
  - **Insentiv** til å hindre tilgang til BankAxept og/eller BankID for å fremme Vipps sin markedsposisjon
  - Begrenset tilgang ville **hindre effektiv konkurranse** i markedet for betalingsløsninger
- Partene inngav forslag til avhjelpende tiltak
  - Sikre at konkurrerende betalings-løsninger får tilgang til BankAxept og/eller BankID
- Godkjent på vilkår i april 2018

Trustly-saken

- 2015: Klage fra Trustly
  - Manglende tilgang til BankID
  - Mente at norsk banknæring kollektivt blokkerte muligheten deres til å tilby en ny elektronisk betalingstjeneste i Norge
  - Blokkering begrunnet med sektorregler og sikkerhetshensyn, også når sikkerhetshensyn ikke gjorde seg gjeldende (BankID på mobil)
- 2016: ESA åpnet sak
  - Mot DNB, Nordea, Finans Norge, Bits og BankID
  - Brutt kartellforbudet ved å inngå avtaler, delta i avgjørelser eller samkjøre praksis for å stenge nye e-betalingstjenester ute?
  - Gransket i lys av EØS-avtalen artikkel 53
- Aktørene raskt på plass med ulike tekniske løsninger
- April 2019: ESA valgte å avslutte etterforskningen, av prioriteringshensyn
- Saken illustrerer at kollektiv boikott kan være ulovlig
  - Hver aktør har stor frihet til å si nei til ulike løsninger (eks.: Apple Pay)
  - Men svært problematisk om de sammen blir enige om boikott

PSD2

- Åpner opp for nye aktører
- Mål om å fremme konkurranse og innovasjon
- Innført september 2019:
  - Fortsatt tidlig
  - Vil regelverket fungere etter intensjonen?
  - Uvisst hvor mange kunder som i dag bruker «PSD2-aktører»
- Hva har skjedd?
  - Noen banker har åpnet opp for kontovisning fra andre banker.
    - Eksempelvis Sbanken og Danske Bank.
  - Lansering av spareapper som Spiir, Spiff og Dreams.

Følg oss:

KONKURRANSE
TILSYNET
Norwegian Competition Authority

15.11.2019

Finans Norge konferanse

@ktilsynet
@konkurransedir
Konkurransetilsynet.no